

СССР-са Верховној Сөветлөн первој Сессіја

СОЮЗСА СӨВЕТЛӨН 1938-ӨД ВОГА ЈАНВАР 13-ӨД ЛУНГА ЗАГЕДАНИЈЕ ЈЫЛЫГ ИНФОРМАЦИОННОЈ ЈУӨРТӨМ

Јанвар 13-өд лунө 11 час лунын Кремлын Союзса Сөветлөн заседанијес залын вөли Союзса Сөветлөн мөд заседаније.

Председателствутө Союзса Сөветын председател депутат **А. А. Андрејев**.

Первој вопросн видлавсө Союзса Сөветлыс Сессіја нубдан порадоклөн мөд пункт—Союзса Сөветлөн постояннө комиссіјас јылыс.

депутат **Н. С. Хрущев** Москваса, Ленинградса, Кіјевса да Ташкентса депутатјас группа нимсан сетө предложенијес закондателнө предположеніјес коміссіја лөсөдөм јылыс.

Союзса Сөветөн вынсөдчысөбө законодателнө предположеніјес куза комиссіјалөн состав дас морт лөдөн.

Коміссіја составө бөрјисөдөн:

1. Коміссіјаса председател—**Јевтушенко Дмитріј Матвејевич**—Кіјевскөј областса Белоцерковскөј округсан депутат.

Коміссіјаса шленјас:
2. **Угаров Александр Иванович**—Ленинград карса Смоленскөј округсан депутат.

3. **Каганович Јулій Моисејевич**—Горьковскөј-Сталинскөј округсан депутат.

4. **Шолохов Михаил Александрович**—Ростовскөј областса Новочеркасскөј округсан депутат.

5. **Москатов Петр Георгиевич**—Ростовскөј областса Шахтинскөј округсан депутат.

6. **Јусупов Усман**—Узбекскөј ССР-са Ташкентскөј-Сталинскөј округсан депутат.

7. **Леорова Ольга Фјодоровна**—Москва карса Свердловскөј округсан депутат.

Шагимарданов Фазыла Валлахметович—Башкирскөј АССР-са Дуванскөј округсан депутат.

9. **Ковалев Афанасіј Фјодорович**—Белорусскөј ССР-са Вітебскөј өкүтса округсан депутат.

10. **Бакрадзе Валерјан Минајевич**—Грузинскөј ССР-са Кутаисскөј округсан депутат.

Союзса Сөвет примітө Украинаса, Москваса, Московскөј областса да Казахстанса депутатјас группа нимсан депутат **С. С. Коротченко**н Союзса Сөветлыс бјуджетнө комиссіја лөсөдөм јылыс сетөм предложеније.

Бјуджетнө комиссіја бөрјисөдө даскујим морт составын:

1. Коміссіјаса председател—**Сидоров Иван Иванович**—Москва карса Октябрскөј округсан депутат.

Коміссіјаса шленјас:
2. **Петровскіј Алексеј Николајевич**—Ленинград карса Красногвардейскөј округсан депутат.

3. **Никонов Александр Филиппович**—Архангелскөј карса округсан депутат.

4. **Исаев Ураз Джанзикович**—Казахскөј ССР-са Семіпалатинскөј округсан депутат.

5. **Курбанов Мамадали**—Таджикскөј ССР-са Кулабскөј округсан депутат.

6. **Ковалов Афанасіј Фјодорович**—Белорусскөј ССР-са Вітебскөј өкүтса округсан депутат.

7. **Бурденко Николај Николович**—Москва карса Ростовинскөј округсан депутат.

8. **Легкоправов Павел Константинович**—далневосточнө крајса Амурскөј округсан депутат.

9. **Николајева Клавдіја Ивановна**—Калининскөј областса Кашинскөј округсан депутат.

10. **Куліјев Тејмур Имам Кулы оглы**—Азербайджанскөј ССР-са Сабрабадскөј округсан депутат.

11. **Жук Гергеј Яковлевич**—Кузбывшевскөј областса Чапајевскөј округсан депутат.

12. **Исламова Турдыбібі**—Узбекскөј ССР-са Кокандскөј өкүтса округсан депутат.

13. **Фесенко Иван Александрович**—Донецкөј областса Лисичинскөј округсан депутат.

депутат **Л. П. Беріја** предложеније серті, кодөс сіјө сетис РСФСР-са, Украинскөј ССР-са да Грузинскөј ССР-са депутатјас группа нимсан, Союзса Сөвет примітис Союзса Сөвет-

лыс иностранныј делөјас куза комиссіја лөсөдөм јылыс шудөм.

Иностраннө делөјас куза комиссіја бөрјисөдө дасөтк морт составын:

1. Коміссіјаса председател—**Жданов Андреј Александрович**—Ленинград карса Володарскөј округсан депутат.

Коміссіјаса шленјас:

2. **Хрущев Никита Сергејевич**—Москва карса Красно-Пресненскөј округсан депутат.

3. **Беріја Лаврентіј Павлович**—Грузинскөј ССР-са Тбіліскөј-Сталинскөј округсан депутат.

4. **Мехлис Лев Захарович**—Московскөј областса Кунцевскөј округсан депутат.

5. **Стацевич Георгіј Михајлович**—далневосточнө крајса Хабаровскөј округсан депутат.

6. **Косарев Александр Василевич**—Донецкөј областса Орджоникидзевскөј округсан депутат.

7. **Фвинскіј Борис Александрович**—Ростовскөј областса Таганрогскөј округсан депутат.

8. **Волков Алексеј Алексејевич**—Белорусскөј ССР-са Гомельскөј карса округсан депутат.

9. **Ахун-Бабајев Јулдаш**—Узбекскөј ССР-са Андижанскөј округсан депутат.

10. **Мануилскіј Дмитріј Захарович**—Казахскөј ССР-са Акмолинскөј округсан депутат.

11. **Федко Иван Фјодорович**—Украинскөј ССР-са Житомирскөј округсан депутат.

Союзса Сөветөн примітө депутат **П. Г. Москатов**н Союзса Сөвет Сессіја нубдан порадоклыс сөзімөд пунктсө—депутатјаслыс расходјас мынтөм јылыс, кодјас јитчөмаде налөн депутатскөј објазанностјас олөмө пөртөмкөд—Союзса Сөветлөн да Националностјас Сөветлөн отувја заседаније вылын вид лалөм вылө вуждөм јылыс сетөм предложеније.

Союзса Сөветлөн мөд заседанијес та вылын тупкысө.

гражданлөн демократическөј правајас определатчөны оз сіјөн, мыј гижөма Конституціјаө, а производственнөј отношеніјесөн. Сени, көні ыжыдалө производстволөн средствојас вылө частнөј собственност, сени неізбежнөја артмө мортөс мортөн експлоатірујтөм, сени абу да і оз вермы лоны помөз демократіја, абу да оз вермы лоны свобода.

Міјан странаын Октябрскөј социалистическөј революціја бергөдчывтөм вылө упрэзнитис производстволөн средствојас вылө собственност да век кежлө бырөдіс мортөс мортөн експлоатірујтөм вылө позанлун.

Тайөн определатчө міјан ужалыс јөз массајаслөм социалистическөј строітелство дінө отношеніјес, кодөс на јө пөртөны олөмө Ленин—Сталин партија вескөдлөм улын, да Сталинскөј Конституціја дінө отношеніјес, кодөс ем социализм победаяслөн законодателнөј оформленіје.

Ізбирательјас лыд серті, кодјас участвутисны бөрјисөмјасын, гөлөсјас лыд серті, кодјасөс сетөма коммунистјас да беспартијнөјас блоклөн кандидатјас вөсна, декабр 12-өд лунса бөрјисөмјас оз імеітны аслыныс равнөсөдө некушөм мөд странаын. Бөрјисөмјас быдлаын мунисны празничнөј атмосфераын, важнејшөј гражданскөј долг радлунөн олөмө пөртан настроеніјесын. декабр 12-өд лунса бөрјисөмјаслөн резултатјасыс петкөдісны, мыј міјан Союзса населеніје состоітө оз торпыргөд торјавлөм группајасыс, кодјас быдөн преследујтөны асыныс интесјасөб, а јединөј, топыда сплотитчөм великөј коллективыс, кодөс Ленин—Сталин партија вескөдлөм улын сознательнөја мунө классјастөм общество стрөітан, вылө, справедливөј да шуда олөм стрөітан тужуза. (Шумнөј дырнужалана аплодіментјас).

Жортјас, 20 вөса кад, кодөс колө Великөј Октябрскөј социалистическөј революціја кабан, вөјөдіс міјанөс сөб, мыј мі не сөмын стрөітөм социалистическөј общество зданіјелыс зумыд фундамент, но і став зданіјесө вөјөдім вевт улө. Та јылыс свідетелствутөны политическөј, экономическөј да культурнөј фејателностса уна јукөнјасын міјанөн шөдөдөм став общепризнаннөј достіженіјес. Но міјан воцын нөшта сулалөны уна на сложнөј да сөкыд ужјас, тајө зданіјесө усовершенствутөм да отделатчөм куза. ССР Союзса Верховнөј Сөветын воцө вылө социализм стрөітөмлөн вопросјасыс кутасын ворсны медса актуалнөј роль.

Тайө вопросјас пыс первоочереднөјасөн колө лөдфыны производственнөј процесјас соответственнөја

усовершенствутөмөн ужлыс стахановскөј производителност рационалнөја іспөлујтөм.

Аслас ужјас пыс өтын В. І. Ленин пасјыліс, мыј зик-жө сөзі, кызі капитализм верміс феодализмөс крепостнөј ужлөн производителност урөвөн серті фабрично-заводскөј ужлыс производителностөс сөдтөмөн, сөз-жө і социализм вермас капитализмөс капиталистическөј обществоса уж производителност серті коллективнөј социалистическөј ужлыс производителностөс ыжыда сөдтөмөн.

Стахановскөј двіженіје, кодөс шымыртис ужалыс јөзлыс массајасөс народнөј овмөсса уна јукөнјасын да быдмис міјан социалистическөј строітелство подув вылын, јарјугыда подтөвердітис великөј учітеллыс воцө ақдөсө.

Техническөј процесјас ужлөн стахановскөј производителностөс лөсалөмын усовершенствутөм міјан промышленности да став народнөј овмөслы востас паскыд горизонтјас. Капиталистическөј странајасын предпріятіјесалыс мошностөс чорыда кыпөдөм, кодөс подулалөма ужлыс производителност кыпөдөм вылө, неізбежнөја вөјөдіс ескө перепроизводствө да экономическөј кризісө. Міјанын-жө сөјө вөјөдө сөмын ужалан лун жеңдөдөм, кодөс СССР-ын өні-нін жеңыджык, кушөм лөбө мөд странаын серті. А ужалан лун жеңдөдөм ужалыс јөзлыс сетө позанлун уижык кад посвјатитны культурнөј фејателносты, кыпөдөмы асыс культурнөј урөвөнсө, мөд ног-кө, способствутө физическөј уж костыс да умственнөј уж костыс торјалөмсө өтырыш шылөдөмө.

Производство бмдөмкөд орччөн мі долженөс уна выманіје посвјатитны ужалыс јөз массајасөс культурно-бытовөја обслуживатчөм куза воцө паскалан ужлы.

Жортјас, успехјас міјан гырысөс. Но мі оғө вундөді врагјас јылыс, капиталистическөј кышалөм јылыс. Врагјас міјан успехјасын ақдөны смертлөнөј опасност наөн дорјан капиталистическөј строілы, да мікө бөрја војасын егө сурлө нападеніје улө, то сөмын сы вөсна, мыј міјан Краснөј арміјалөн великолөпнөј состојаніјес кыпөдөналыс полөм, мыј, најөкө ускөдчасны міјан вылө, —налы бур оз ло. (Бурнөј дырнужалана аплодіментјас).

Жортјас, і збылыс міјан Краснөј арміја, аслас војеннөј подготовка куза да аслас вооруженіје куза өтік медбур арміја. Сөјө-жө кадын сөјө сомневатчөтөг да кувшутөг медбур і аслас рөдіналы преданност куза.

Капиталистическөј страна-

Союзса Сөветлыс Сессіја востігөн ДЕПУТАТ А. Н. БАХЛӨН РЕЧ

Жортјас, міјан странаса 90 мөлліон лыда ізбирательјас вөлабн міјан вылө возложитөма почотнөј да кывкутана објазанност Сөветскөј Социалистическөј Республикајас Союзса Верховнөј Сөветлыс первој Сессіјасөб востыны да нубдны великөј Сталинскөј Конституціјакөд тырвыјө лөсалөмын. (Шумнөј аплодіментјас).

Сталинскөј Конституціја знаменујтө человечество исторіаын вылө, великөј ера, социалистическөј обществолыс ера, кодөс подулалөма производстволөн орудіјесөдн да средствојасөн коллективнөја владејтөм да пөлзутчөм вылын.

Сталинскөј Конституціјалөн всемірно-историческөј төдчанлуныс лөб сыын, мыј сөјө законодателнөј пө-

радокын оформитис да осветитис став сөјө пыдіа да вужвыјөныс вежөбјасөб, кодјас лоіны міјан странаын Октябрскөј социалистическөј революціја бөрын.

Сталинскөј Конституціја не сөмын конституціјас пыс медса демократическөј, но і мірын зик өтік збылыс демократическөј Конституціја. Мыла? Сы вөсна, мыј мортлөн да

(Воцө вөјөдө 3-өд
Митбокыс).

СССР-са Верховноі Сöветлөн первој Сессіја

СОЮЗСА СÖВЕТЛÖН 1938-öd ВОГА ЈАНВАР 14-öd

ЛУНГА ЗАГЕДАЊИЈЕ ЈЫЛЫГ

информационној јуöртöм

Јанвар 14-öd лунö 11 часын Кремлын, Союзса Сöвет заседанијас залын вöли Союзса Сöветлөн 3-öd заседаније.

Председателствуйтö Союзса Сöветын председател депутат А. А. Андрејев.

Союзса Сöвет кывзис Союзса Сöветын мандатнö комиссијаса председател депутат А. С. Шербаков јортлыс Союзса Сöветын депутатјаслыс полномочијассö прöверитöм јылыс доклад.

Шербаков јорт јöздö Союзса Сöветын мандатнö комиссијалыс Союзса Сöветын депутатјаслыс полномочијассö 569 избирателнö округ куза прöверитöм резултатјас јылыс постановленіје:

„Централнö избирателнö комиссија бид депутат вылö торјди став представитöм избирателнö документјас да Союзса Сöветö бöрјисöмјас куза материалјас прöверитöм бöрын, Союзса Сöветлөн мандатнö

комиссија устанавлијатö:

1. Став 569 избирателнö округ куза Союзса Сöветö депутатјассö бöрјöм нудöма СССР-са Конституција да СССР-са Верховнö Сöветö бöрјисöмјас јылыс Положеніје подув вылын да тыр соответствијын.

2. Кушöмкö лбö избирателнö округ куза бöрјисöмјас кассирујтöм вылö, а сiжö Союзса Сöветö бöрјисöмјас куза Конституцијас да бöрјисöмјас јылыс Положеніјес нарушайтöмјас вылö кызi избирателнö округјас куза, а сiжö централнö избирателнö комиссијаын некушöм норасöмјас да шыдöчöмјас абуöс.

Та под вылын Союзса Сöветлөн мандатнö комиссија признајтö полномочијассö правилнö Союзса Сöветын став депутатјаслыс, кодјассö регистрирујтöма Централнö избирателнö комиссија бид депутат вылö торјди став представитöм избирателнö документјас да Союзса Сöветö бöрјисöмјас куза материалјас прöверитöм бöрын, Союзса Сöветлөн мандатнö

лунса, 291-öd номера „Известіја“ газетын“.

Депутат академик А. Бажков предложіје сертi Союзса Сöвет примитö мандатнö комиссија доклад куза ташöм постановленіје:

„Мандатнö комиссијалыс доклад кывзöм бöрын, Союзса Сöвет постановляјтö:

1. Союзса Сöветын депутатјаслыс, кодјассö бöрјöма став 569 избирателнö округ куза да регистрирујтöма СССР-са Верховнö Сöветö бöрјисöмјас куза Централнö избирателнö комиссија бид, полномочијассö правилнö признајтöм јылыс мандатнö комиссијалыс докладсö вынöдны.

2. Лыдфыны СССР-са Верховнö Сöветö бöрјисöмјас куза Централнö избирателнö комиссијалыс ужсö помасöмöн“.

Мандатнö комиссија доклад куза постановленіје примитöм бöрын Союзса Сöветлөн којмöд заседаније тупкысö.

НАЦИОНАЛЬНОСТЈАС СÖВЕТЛÖН 1938-öd ВОГА

ЈАНВАР 14-öd ЛУНГА ЗАГЕДАЊИЈЕ ЈЫЛЫГ

информационној јуöртöм

Јанвар 14-öd лунö 6 час рытын Кремлын, Националностјас Сöветлөн заседанијас залын вöли Националностјас Сöветлөн мöд заседаније.

Председателствуйтö Националностјас Сöветын председател депутат Н. М. Шверник.

Националностјас Сöвет кывзис Националностјас Сöветын депутатјаслыс полномочијассö прöверитöм јылыс Националностјас Сöветлөн мандатнö комиссијаса председател депутат Садык Нурпеисов јортлыс доклад.

Нурпеисов јорт јöздö Националностјас Сöветса депутатјаслыс полномочијассö 574 избирателнö округ куза прöверитöм резултатјас јылыс Националностјас Сöветса мандатнö комиссијалыс постановленіје:

„Централнö избирателнö комиссија бид депутат вылö торјди став представитöм избирателнö документјас да Националностјас Сöветö бöрјисöмјас куза материалјас прöверитöм бöрын, Националностјас Сöветлөн мандатнö комиссија устанавлијатö:

1. Националностјас Сöветö бöрјисöмјас став 574 избирателнö округ куза нудöма СССР-са Конституција да СССР-са Верховнö Сöветö бöрјисöмјас јылыс Положеніје подув вылын да тыр соответствијын.

2. Кушöмкö лбö избирателнö округ куза бöрјисöмјас кассирујтöм вылö основанијас, а сiжö Националностјас Сöветö бöрјисöмјас куза Конституцијас да бöрјисöмјас јылыс Положеніјес нарушайтöмјас вылö кызi избирателнö округјас куза, сiжö i Централнö избирателнö комиссијаын некушöм норасöмјас да шыдöчöмјас абуöс.

Та под вылын Националностјас Сöветлөн мандатнö комиссија признајтö полномочијассö правилнö Националностјас Сöветса став депутатјаслыс, кодјассö регистрирујтöма Централнö избирателнö комиссија бид депутат вылö торјди став представитöм избирателнö документјас да Националностјас Сöветö бöрјисöмјас куза материалјас прöверитöм бöрын, Националностјас Сöветлөн мандатнö комиссијалыс постановленіје:

„1. Националностјас Сöветса депутатјаслыс, кодјассö бöрјöма став 574 избирателнö округ куза да регистрирујтöма СССР-са Верховнö Сöветö бöрјисöмјас куза Централнö избирателнö комиссија бид, полномочијассö правилнö признајтöм јылыс мандатнö комиссијалыс докладсö вынöдны.

2. СССР-са Верховнö

Сöветö бöрјисöмјас куза Централнö избирателнö комиссијалыс ужсö лыдфыны помасöмöн“.

Мандатнö комиссија доклад куза постановленіје примитöм бöрын Националностјас Сöветлөн мöд заседаније тупкысö.

Верховнö Сöвет уж бöрса виöдö став страна

Став страналыс вниманијесö вескöдöма Кремлö, кöни заседајтö СССР-са Верховнö Сöвет. Ужалыс јöз ыжыд интересöн виöдöны первој Сессіја уж бöрса. Московскöј предприятіјасын öбöд дырса перерывјасын нудчысöдны Сессіја уж јылыс беседајас.

Избирателјас дугдывтöг кутöны ордöлытöм јитöд асланыс депутатјаскöд Союзса Сöветын председателöс вежыс депутат Т. д. Лысенко Ново-Украинскöј округса избирателјаслы гiжö: „Сöкыд корсны кыв, медым вiставны пöс бла-

годарност народлы, коммунистическöј партијалы да великöј Сталины меным сетöм ыжыд доверіјес. Ме сета непартијнö болшевиклыс кыв, мы аслам удын куза чорыда пöртны оломö мија великöј вождлыс индöдјассö“.

Промышленностса да виöму овмöсса стахановецјас Сессіјалыс ужсö ознаменујтöны выл замечателнö производственнöј успејасöн. Москваса „финамо“ заводыс фрезеровшица Максимова јорт нормасö тырталö 600 прöцент вылö, а Соколов јортлөн бригадасы—900 прöцент вылö.

Скöтвиқан ужö öнöз кучісім омöдла

Захар-Ваң колхозын јуралыс Филиппов јорт сорныс Скöтвиқан ужын öнöз-на емöс зев уна тырмытöм-торјас. Колан вога сертi мијан колхознöј мöсјаслөн удојыс кыптöм места чинi.

Житомірскöј областын Вчерашанскöј рајонувса Ворошилов нiма колхозса стахановецјас Сессіја ужалан лунјасö помалисны селскохозяственнöј инвентар ремонтрујтöм да кöдыс весалöм. Оренбургскöј областса Үерклинскöј машинно-тракторнöј станцијалөн коллектив Сессіјалыс ужсö пасіјс тракторнöј парклыс ремонт ештöдöмөн. Башкиријаса колхозјасын Сессіја четт куза паскалö ордјысöм 1938-öd воын Үерновдјаслыс шöркода гектарыс 100 пудја урожай бостöм вöсна.

Классöвöј врагјас скöтвиöдöмын нудöдны дај кутасны-на нудöны вредител-

виöсöн ужалö квајтöд во-мин, но кукаңјас кулöм сылөн нi öтi ез вöв. Став кукаңыс век шöркода да бур вердасабс. Шöркода упитанностсö кукаңлыс тöлысöн кыпöдлö килограммсаң килограмм да жындö.

Бура да добросовестнöја уж дiнö относiтöмыс колхоз правленіје да рaiсполком Таганова јортöс неöтчыд-нын премірујтлісны сöмөн, хромöвöј сапöгөн да мукöд колама тöварјасöн.

Медса-нин донаыс-дона преміја бид сiјö лмдöдö јубилейнöј значок, кодöс сетісны комi областлы 15 во тыран лунö. Тајöс значоксö Таганова јорт зев нимкодасöмөн новлöдлö морöсас.

Анна Нiколајевнаде унаыс-нын мöдöдлісны областнöј да республиканскöј животноводческöј слотјас вылö, кытыс тöдмаліс бурторјас, да вежласіс ужалан опытнас, медым кыпöдны асыс уж производителност нöшта-на вылöжык.

Öнi Таганова јорт луныс-лун кыпöдö асыс тöдöмлунсö. Сiјö кужö-нын гiжыны i лыдфысны.

І. ТЕРЕНҮЈЕВ

Слот бöрын ужаввы куза вöшта-ва буржыка

Колва „Выл туј“ колхозыс скöтница Чајева Татјана

Скöт дорын ме ужала кујим во-нин. ВоҮжыксö ужалі телатницаын, визі 22 кукаң. Öнi најанöс быдтi-нин мöскöз i бара ачым дöзöрiта. Скöтвиқан уж ме радејта. Сiјöс лыдда почотнöј ужöн. Скöт дорын бура уж котыртöмыс менö колхоз правленіје кык пöрја

премiрујтліс. Öтчыдсö сöмөн, а мöдысö кукаңнөн.

Колхозö пыралі 5 во сајын. 1937 во вылö вöлі менам 400 лунуж сајö. Öвны колхозын сомајбыр позö. Војдöр-кö вöлі корысалöм да шыгјалöм, то öнi сiјöс чiкöз бырöдöма.